

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin häirintää sekä pesän ja munien siirtämistä tai hävittämistä

Hakija

Lempäälän kunta / Sari Juuti

Asia

Lupahakemus kalalokin pesän siirtämiseksi tai hävittämiseksi yleisen uimarannan laiturilta ajalla 20.5.-26.5.2025 kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi Lempäälässä, Pirkanmaalla.

Hakemus

Hakija hakee poikkeuslupaa kalalokin (*Larus canus*) pesän siirtämiseksi tai hävittämiseksi kunnan yleisen uimarannan laiturilta osoitteessa Pauniementie 8, Lempäälässä 20.5.-26.5.2025 välisenä aikana kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Hakija on toimittanut hakemuksensa liitteenä kuvatodisteen meneillään olevasta pesinnästä laiturin keskiosassa uimatikkaiden vieressä.

Hakija toteaa, että uimakausi on alkamassa ja rannalla käy paljon uimareita mukaan lukien paljon lapsia ja lapsiperheitä. Hakijan mukaan kalalokkipari voi muuttua aggressiiviseksi, kun uimarit yleistyvät rannalla ja kalalokit puolustavat pesintäänsä.

Hakijan ensisijaisena tarkoituksena on yrittää löytää paikka, jonne pesän mahdollisine munineen voisi siirtää. Jos sopivaa siirtopaikkaa ei löydy, tai pesän siirtäminen ei muutoin onnistu, on hakijan toissijainen aikomus hävittää pesä ja siinä mahdollisesti olevat munat.

Määräykset, joita hakemus koskee

Kalalokki on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty. Lisäksi luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänkierron kannalta tärkeillä alueilla.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan kalalokin pesän ja siinä mahdollisesti olevien munien ensisijaiseen siirtämiseen ja toissijaiseen hävittämiseen alla luetelluin ehdoin.

1 Lupa on voimassa 30.6.2025 asti osoitteessa Pauniementie 8, Lempäälä.

- 2 Tällä luvalla saa ensisijaisesti siirtää ja toissijaisesti hävittää yhden kalalokin pesän ja siinä mahdollisesti olevat munat. Pesän saa hävittää ainoastaan, mikäli sopivaa siirtopaikkaa ei ole tarjolla tai pesän siirtäminen ei ole muutoin mahdollista. Mikäli siirto toteutetaan, tulee pesä siirtää paikkaan, jossa pesinnästä ei aiheudu vaaraa turvallisuudelle. Pesän siirtopaikan valinnassa tulee huomioida lajin pesimäekologia.
- 3 Mikäli kalalokki pyrkii pesimään uudelleen laiturilla, saa tällä luvalla hävittää myös uudet pesäaihiot.
- 4 Pesää, jossa on poikaset, ei saa siirtää tai hävittää.
- 5 Pesän siirtämisen tai hävittämisen jälkeen lupa-alueella tulee kehittää pesinnän ennaltaehkäisyä, jotta kalalokkipari ei pala samalle alueelle pesimään. Pesinnän estämiseen voi esimerkiksi käyttää pelotteita kuten haukkaleijoja tai tekokäärmeitä.
- 6 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 7 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyä lupa on esitettävä.
- 8 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 9 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 10 Luvan käytöstä tulee raportoida 31.12.2025 mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/3801/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä milloin pesä ja munat siirrettiin tai hävitettiin, ja jos pesässä oli munia, niiden lukumäärä. Jos pesä siirrettiin, tulee kertoa, jatkoivatko kalalokit pesintäänsä uudessa paikassa. Jos pesää ei ollut mahdollista siirtää, vaan pesä ja munat hävitettiin, tulee kertoa miksi pesän ja munien siirtäminen ei onnistunut. Lisäksi raportissa tulee mainita, miten ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä on kehitetty uimalaiturilla pesintöjen ennaltaehkäisemiseksi jatkossa.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Varsinais-Suomen ELY-keskus arvioi, että pesäänsä puolustava kalalokkipari uhkaa ihmisten terveyttä ja turvallisuutta yleisellä uimarannalla, jonka käyttöaste nousee alkukesän aikana ja jolloin riski hyökkäyksille nousee entisestään. Lupaehtojen mukaan pesä ja siinä olevat munat tulee ensisijaisesti yrittää siirtää viereiseen metsikköön, jossa kalalokkipari voi jatkaa pesintäänsä rauhassa. Mikäli pesälle ei löydy sopivaa siirtopaikkaa, jossa siitä ei aiheudu vastaavaa uhkaa ihmisille, tai pesän siirtäminen ei muutoin onnistu, saa pesän ja munat saa toissijaisesti hävittää. Uimaranta on pieni, eikä uimista ole mahdollista tehdä sellaisella etäisyydellä pesivästä kalalokkiparista, ettei siitä voisi aiheutua terveyttä uhkaavia tilanteita ihmisille. Uimarannan sulkeminen koko pesimäajaksi ei ole kohtuullista, eikä asiaan ole siten osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua.

Poikkeuslupa on voimassa hakemuksesta poiketen 30.6. asti, jotta hakija voi tarvittaessa hävittää uudet pesäaihiot, jotka kalalokkipari yrittää mahdollisesti rakentaa lupa-alueelle sen jälkeen, kun nykyinen pesä mahdollisine munineen on siirretty tai hävitetty. Nykyinen pesä ja siinä mahdollisesti olevat munat tulee kuitenkin siirtää tai hävittää mahdollisimman nopeasti, sillä poikkeuslupa ei oikeuta sellaisen pesän siirtämiseen tai hävittämiseen, jossa on poikasia. Pesän siirtämisen tai hävittämisen jälkeen alueella tulee kehittää ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä esim. pelotteiden kuten haukkaleijojen tai tekokäärmeiden muodossa.

Kalalokkiparin pesän ja siinä mahdollisesti olevien munien ensisijaisen siirtämisen ja toissijaisen hävittämisen ei katsota heikentävän kalalokin suotuisaa suojelutasoa, sillä kalalokit voivat jatkaa pesintäänsä uudessa paikassa, tai jos pesä hävitetään, yrittää pesintää vielä uudestaan toisessa paikassa kuluvan pesimäkauden aikana.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Kalalokkipari uhkaavat ihmisten terveyttä ja turvallisuutta ja luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen ja kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Robin Ramstedt ja ratkaissut luonnonsuojeluyksikön päällikkö Olli Mattila.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Pirkanmaan ELY-keskus kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi

Sisä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.sisa-suomi@poliisi.fi

Lempäälän kunta kunta@lempaala.fi

SLL Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry. pirkanmaa@sll.fi

Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys ry (PiLY) pily@pily.fi

Tapiola Pirkanmaa-Keski-Suomi ry info@tapiolary.com

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/3801/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/3801/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Mattila Olli 23.05.2025 15:55

Esittelijä Ramstedt Robin 23.05.2025 10:01

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Hämeenlinnan hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 1. krs, 13100 Hämeenlinna

Puhelin: 029 56 42210

Telefax: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.